

Podmaniczky Szilárd

A végzet alkonya

irodalmi forgatókönyv

A végzet alkonya 1.

Lovas vágat a teliholdas éjszakában, köpenyege lobog, ellenfényes sziluettje közeledik, közben közeli tűz ropogása hallatszik.

A lovas megáll a néhány fahasábból rakott tűznél, arcát festik a lángok, a tűz mellett két férfi áll. Az egyik egy golfversenyző versenytöltőzetben, a másik a segédje, aki az ütőket cipeli a nagy hátitáskában.

– Beállhat labdaszedőnek, ha bírja a keze a meleget – mondja a golfversenyző.

– És ha ismeri a terepet – mondja a segéd.

– Pszt!! – figyelmezteti, leinti segédjét a golfversenyző.

A lovas lova kicsit toporzékol.

– Ha szenvedélyes játékosok, elboldogulnak nélkülem is – mondja a lovas.

– Nem ismeri a terepet – súgja oda a segéd a golfversenyzőnek.

– Csak éjszaka gyakorolok – mondja a golfversenyző a lovasnak –, hogy ne kelljen napközben bekötött szemmel; a terepet érezni, és nem látni – mondja áhítattal.

A golfversenyző segédje egy benzines rongyba csomagolt golfabdát tart a tűzbe egy nagy vascsipesszel, amikor lángra lobban, kiemeli, leteszi az ütőhelyre, a játékos készülődik, majd megmarkolja az ütőt, és nagyot suhint. A lángoló golfabda a Hold világító képe felé repül, majd sisteregve eltűnik.

– Ha sistereg, az a patak vagy csak a harmat? – mondja a lovas, miközben leszáll a lováról, megigazítja a szerelvényét.

– Mégis csak ismeri a terepet – súgja a segéd a golfversenyzőnek, miközben leszakítja egy fű toklászat és mászkáltatja a tenyerén.

– A harmat – mondja kisvártatva a golfjátékos, mintha oda sem figyelne, csak pörgeti az ütőt, méregeti a távot. – De ha már ilyen otthon van a vízvilágban, próbálja meg eltalálni a benzines tányért.

A segéd a tűzbe ugratja a toklászt, újabb labdát gyűjt be és leteszi ütésre.

A lovas lehajol, fölvesz egy követ, elhajítja, semmi, még egyet eldob, semmi, még egyet: éktelen csörömpölés, mintha a tányér törne szét.

Azán a golfjátékos beméri a labdát, tiszta erőből megcsapja a tűzgolyót, s a távolban hamarosan fellobban-robban a találati tűz.

– Nem erősségem a döntetlen – mondja büszkén és keményen a golfversenyző, és keresztbe rakja a lábait, amint a golfütőre támaszkodik.

Hirtelen erős szél támad.

– Akkor szerencséje, hogy nem lett tengerésztiiszt – mondja a lovas, fölkap a lóra és elvágat a sötétbe, csak a lódobogást halljuk, ahogy távolodik a tűz fénykörétől. A golfozók mozdulatlanul állnak, szemük láttára egymás után lobbannak fel az éji tüzek a távolban.

*

Továbbra is éjszaka van, kivilágított benzinkút, teljesen néptelen, csak az öreg benzinkutas (alacsony, apószerű) engedi egy nagyobb kannába a benzint. Egy darabig nézi a futó számsort, aztán gondolkodva az égbe néz, eközben kikapcsolja a kézicsapot, nem folyik a benzin, tehát amíg az égbe néz, addig a számsorok állnak. Ezt még egy jó párszor, mintha a futó számkokról eszébe kéne jutnia valaminek, s minél tovább tölti a benzint, annál kevesebb esélye van, hogy eszébe jusson. Kertész-benzinkutas ruháján két fa ruhacsipesszel fölérősített papírfecnik, üzenetek, számok.

Egy égrenézés után szimatolni kezd, majd oldalra fordul, a benzinkút mellett megpillantja a lovast, aki már kint van a nyeregből.

– Gyere csak – biccent felé fejével a benzinkutas, aztán az égbe néz.

A lovas ott terem mellette.

– Figyeld a számokat és figyeljél engem is, ahogy engedem a kannába a benzint – mondja a benzinkutas.

A lovas teljesen egyszerűen, nem koncentráltan néz (megjegyzendő, a lovas soha nem erőlködik, de amit csinál, azt nem magabiztossággal, felsőbbrendűen, hanem türelemmel és figyelemmel, mert ez a célja: részt venni és figyelni!).

A lovas figyel.

– Szerinted ez az az érzés, amikor úgy tűnik, hogy egyszer, régen már átéltem, hogy ugyanígy pörögnek a számok, vagy ez csak azért van, mert túl régen dolgozok itt? – mondja a benzinkutas töprengve, mintha magához intézné szavait.

– Engem akkor fog el ilyen, amikor valahogy elfáradok – mondja a lovas, s ettől összerezzen a benzinkutas.

– Szóval, szerinted a fáradtság... , hogy fáradt vagyok... – mondja a benzinkutas kicsit nyöszörögve, levesz egy fecnit a csíptető alól és fölírja, hogy fáradtság. – Mondok én neked valamit: ez nem fáradtság. De nem is jutalom – teszi hozzá még, már megint magában beszélve, visszarakja a csövet, cipeli befelé a kannát.

„Egy nyílvesző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.“

A benzinkutas megáll, visszafordul.

– Kártyázni vagy enni jöttél? – mondja a benzinkutas.

GONG

A végzet alkonya 2.

„Egy nyílvesző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.“

A benzinkutas megáll, visszafordul.

– Kártyázni vagy enni jöttél? – mondja a benzinkutas.
– Kártyázni még túl korán van, enni meg mindig lehet – mondja a lovas.
– Szóval enni jöttél – mondja rövid töprengés után a benzinkutas. – Gyere be – mondja a benzinkutas már odabent, a falra akasztott barométert pöcöggeti, eközben a lovas a benzinkút számlálóját vizsgálja – 764 higanymilliméter, ezen a légnyomáson minden zöldség a legjobb ízt adja ki magából. Ha ennél magasabb, túl édes, ha alacsonyabb, túl sós. Nem mondom kétszer..., már megint azt érzem... – mondja a benzinkutas, és letakarja a szemét.

Mire leveszi a kezét, már mellette áll a lovas.

– Túl régen dolgozik itt – mondja a lovas. – Messziről úgy tűnt, mintha teljesen kihalt volna.

– Messziről minden kihalt, a dinoszaurusz is messze van, ki is halt – mondja a benzinkutas, eközben egy nagy színes, felgöngyölt ruhát vesz elő, leteszi az asztalra, és lassan, öreges mozdulatokkal kigöngyölgeti. (Ez a ruha egy zsebes fali tartó, a zsebeiben különböző zöldségek: retek, karfiol, karalábé, paradicsom, paprika, hagyma, uborka, sárgarépa stb., az egyik zsebben viszont biszu nyaklánc.) Az asztal fölött a fali poszteren egy pocok vagy valami hasonló állat ágaskodik.

– Nem akarok a szavakon lovagolni, de... – mondja a lovas.

–...apropó – mondja a benzinkutas, és a teríték elé ugrik – ki vagy te, honnan jöttél, és van-e egyáltalán pénzed?

A lovas földerült képpel hátrál, mintha mindig ezt kérdeznék tőle, és már nagyon elege van abból, hogy ő egy valaki legyen.

– Északon észak van – magyarázza a lovas, közben hevesen forog, és valójában mindig ugyanabba az irányba mutat –, keleten kelet, délen dél, nyugaton pedig a nap leér. Miért? Mert itt így van. Ugyanazok az állomások, mégis mindig nappal, éjjel meg éjjel. És? Sajnálja?

Különböző természetbeli képek villannak föl, amelyekben először ott a benzinkutas, majd sorra ugyanezek, benzinkutas nélkül.

– Mért pont most kezdeném el sajnálni, ha eddig se sajnáltam – mondja a benzinkutas, és kiszedegeti a ruhagöngyölegből a zöldségeket. – 764 higanymillimétert mondtam?

– Percre pontosan – mondja a lovas, és kinéz az ajtón.

Odakint egy autó áll meg. Két harmincas, viszonylag csinos, szép, de inkább érdekes arcú szőke és vörös nő ül benne. A vörös kiszáll, fölkap egy vödör vizet, és rázúdítja a szélvédőre. A szőke sikongva lebukik. Majd elhajtanak.

A lovas képzeletben utánuk vágtat. Az autó hajnali pusztaságban, a prérin megy. Megáll az autó, a lovas beéri őket, az út csendben porzik utánuk.

– Kiesett az autóból egy csavar – mutatja a lovas az ujjai között egy csavarral.

A két nő egymásra néz, föl kacagnak, majd fulladoznak. A szőke tér magához előbb, s egy doboz csavart vesz elő, az ablakon át a lovas lábai elé önti.

Újra a benzinkúton, de már hajnalban, az ablakon lágy fények folynak be.

– Ha a répával kezdted, érdemes a karfiollal folytatni, aztán az uborkát, a paradicsomot, a retket, de legvégül itt ez a nyaklánc, olcsón megszámlálom, ha van pénzed, ahogy elnézem, teljesen értéktelen – mondja a benzinkutas, nem sok reményt fűzve a vásárláshoz.

– Ha döntenem kell, maga mindig meggyőzhet, de csak egy darabig, amíg látom, de ha most nem lenne itt, máris tudnám, hogy fáradhatatlan a szemfényvesztésben, és amit mondott, azt elvitte magával. Mintha nem is lett volna – mondja a lovas, miközben elővesz egy almát, mutatja az öregnek, kézzel kettétöri, majd óvatosan összeilleszti és leteszi az asztalra, mintha az alma még mindig egyben lenne.

A hátuk mögött kicsapódik az egyik ajtó, az ajtóban egy izmos matróz áll (keze tele összegyűrt bankókkal) és egy kéményseprő, mindketten az egyenruhájukban. Kezet fognak. A kéményseprő teljesen kétségbeesik, majdnem elsírja magát.

– Ne haragudj, tévedtem – mondja a kéményseprő és elkotor.

– De legalább te tekintettel vagy a koromra – szól utána a matróz, és lassan, a pénzt gombócba gyűrögetve, füttyörészve elindul a kéményseprő után.

– Vége a dalnak? – kiált a benzinkutas a matróz után.

A matróz csak füttyörészik, és igent bólogat.

– Ha pénzre van szükséged, menj be és nyerj – mondja a benzinkutas a lovasnak, és fejével a nyitott ajtó felé bök.

A lovas a benzinkút belsejéből nyíló játékkerem ajtajában áll, lefelé lépcső vezet, végignéz a szobán, amely inkább hasonlít az úgynevezett bűnbarlanghoz, mint kaszinóhoz. Az üres terem közepén egy asztal, fölötte hosszú zsinóron lámpa, ami csak közvetlenül az asztalt, a közvetlen köré ülőket világítja meg. Az asztal körül ülnek: egy nagyon kövér öltönyös, mellényes férfi szivarral, egy koszos ruhás és koszos arcú bányász bányászlámpás sisakkal a fején, és egy orvos fehér köpenyben, sztetoszkóppal a nyakában. Mind az ajtó, a lovas felé néznek, föl felé.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A lovas az ajtóban egy sárgarépát szagolgat.

A játékkerem rácsos ablakán a ló is benéz.

– Jöjjön be, ha nincs pénze, és játsszon velünk – mondja a kövér férfi szívélyesen.

GONG

A végzet alkonya 3.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A lovas az ajtóban egy sárgarépát szagolgat.

A játékkerem rácsos ablakán a ló is benéz.

– Jöjjön be, ha nincs pénze, és játsszon velünk – mondja a kövér férfi szívélyesen.

– Szép ez a hely. De valahogy mégse emlékeztet semmire – mondja a lovas, csöppet sem meglepve.

A bányász poharokat tesz az asztalra.

– Pedig mióta az eszemet tudom, csak itt játszom – mondja az orvos mesélősen –, néha úgy érzem, mintha a tenger fenekén ülnék, ott aztán nem zavar semmi, legföljebb ha ránk süllyed egy hajó.

A bányász borlópóval a sarokban lévő kis hordóból bort szív ki, eközben a kövér férfi mondja:

– Olyan a tüdeje, mint egy mágnes.

– Azt hiszem, rendkívül hálás vagyok – mondja a lovas, közben a répába harap, a ló benéz a rácsos ablakon –, hogy önök közé kerültem, nem mintha tudnám, miről maradtam le.

A bányász kitölti a poharakba a vérvörös, alig áttetsző bort, eközben az orvos:

– A látszatban az a szép, hogy nem veszünk róla tudomást. Én például hiába kártyázok, fogalmam sincs, mi minden játszódik le a fejemben, vagy hogy hol van a fejemben a buborék.

*

Egy tüdő élő röntgenképe. A földre ledobva a kéményseprő ruhái, ő maga egy olyan tüdőröntgengépben áll, amelyik közvetlenül egy monitorra vetíti a tüdő képét. Az ápolónő a matróz ölében ül és csókolóznak, közben az ápolónő a matróz karjára kötött vérnyomásmérőt pumpálja.

Mindenütt szűrős, halvány neonfény.

– Kiengedhetem már a levegőt – kérdezi a kéményseprő lélegzetvisszafojtva.

– Ühüm – mondja csókolózás közben az ápolónő.

– Tavaly találtak két kicsi fekete foltot – mondja továbbra is a gépben a kéményseprő, nagyot szusszant, közben mozog, vakarózik, furcsa képeket hoz létre a monitoron –, pontosan a mellbimbóimon. Nem tudták megállapítani, hogy mi az. De szerintem rajtam maradt a zubbony, annak a két patentje lehetett. Meg aztán miért ne lehetne a tüdőmben két fekete pont, nem igaz? Megnéztem a képeket, olyan volt, mintha egy nagy pávaszem lepke lenne. Kijöhetnek már? Lefagy rólam a szőr.

Az ápolónő már nem a matróz ölében ül, vele szemben egy széken, és egy kifeszített szövetdarabot hímezzet, rajta vérfoltok.

– Mondtam én, hogy jó helyed lesz itt, még csak arra sem kell gondolnod, hogy valami bajod van – mondja a matróz dajdajozva egy korsó sörrel a kezében.

– Te vizeletet is adsz? – kérdezi a gépből kibújó kéményseprő.

– Még csak az kéne. Soha – mondja vadul a matróz, a sörbe néz.

Az ápolónő föláll, az egyik gyógyszeres szekrényből vattát vesz elő, betömökdi mind a két orrlyukát, a vatták kilógnak.

– Vérzel – kérdezi a matróz.

– Ne játszd meg magad. Most értél hozzám utoljára. Te meg akarsz enni. Olyan a szád, mint egy szivattyú. Nem bírnak téged a hajszálereim.

A kéményseprő a tükörben igazgatja a sapkáját.

– Az orrán át vérzik a szíve – mondja okoskodva a kéményseprő, mintha egy sanzonból idézne.

Ebben a pillanatban egy nejlonzacskó csúszik az ápolónő fejére. A kéményseprő sapkás fejének tükörképe elhomályosul.

*

A benzinkutas a benzinkút előtt egy hosszú botra hegyet farag késével. Aztán felkap egy szatyrot, és árkon-bokron át rohan. Beér egy erdőbe, ahol egy öregasszony már ül a tűz mellett, és szalonnát nyársal.

– Zseni vagy – mondja a benzinkutas –, ha magamra hagyatkozok, akár egy évet is várhattam volna.

– Eltúlzod, öreg – mondja az öregasszony föl sem nézve –, azért, mert van még bennem egy kis élet? Nohiszen.

A benzinkutas is a tűzbe tartja a szalonnáját, letépi a csíptetőről a papírfecniket, följegyzéseket, és a tűzbe dobja mind.

– Életem legszebb napja – mondja a benzinkutas.

– Várd ki a végét – mondja az öregasszony.

*

Ismét a kártyateremben vagyunk. Az asztalok körül senki, üres a szoba. A pakli közepén, három helyre leosztott lapok az asztalon. A poharak teli borral. A ló feje nincs a rácszott ablakban. A boros hordó mellett a sarokban három pár cipő.

*

A lovas vágat a nappali földiken, nyomában por, porfelhő. Olyan, mintha közeledne, de valahogy soha nem ér közelebb. Közben magában mondja a lovas:

– Fényes nappal, nincs ennél gyatrább. Fényes nappal vágatni, mintha meg se akarnék állni. Pedig jól látok mindent. Mindent? Még a végén tényleg mindent. Alig hogy megállok, mintha odaragasztottak volna. Most akkor a bátorság vagy a félelem hajt? Az utazás fiatalít. Ami már mögöttem van, nem bánom, megöregedett. Szélhajtásos a lovam? Feltűnően gyors. Persze, nekem mindig ugyanolyan. Ha tudnám, hova hajtok, lelassulna ez az egész. Sehova? Majd ha egy szép napon kitéröm a nyakam, az lesz a sehova. Majd magától jön a nap. Magától?

A távolban föltűnik valami. Előbb apró, pici pontok, majd mind jobban látható darabokra foszlik szét, hol homályosan, hol élesen.

A két nő, a vörös és a szőke bikiniben, napszemüvegben fekszenek az autójuk mellett egy pokrócon, fejtől lábig, lábtól fejig mintha piknikeznének a pusztaságban. A lovas elvágat mellettük, de aztán gyorsan visszafordul. A nők nem mozdulnak, por lepi karcsú testüket.

A lovas leszáll, bekapcsolja az autórádiót. Valami halandzsa nyelven mintha buddhista meditációs szöveg szólna a rádióból.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A vörös felül, a napszemüvegért nyúl, de aztán nem veszi le, mert a lovas árnyéka eltakarja szeme elől a napot.

– Ha elkésett, ne csodálkozzon! – mondja a vörös tárgyilagosan, mint egy titkár.

– Elkéstem vagy sem, ez egészen érthető – mondja a lovas.

– Levennéd rólam?... Levennéd rólam az árnyékomat?

GONG

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A vörös felül, a napszemüvegért nyúl, de aztán nem veszi le, mert a lovas árnyéka eltakarja szeme elől a napot.

– Ha elkésett, ne csodálkozzon! – mondja a vörös tárgyilagosan, mint egy titkárnő.

– Elkéstem vagy sem, ez egészen érthető – mondja a lovas.

– Levennéd rólam?... Levennéd rólam az árnyékod? – mondja a vörös nő.

– Hogy mennyire megterhel téged a Nap!? – mondja a lovas kedvesen.

– Hm! Viszonylag... – mondja a vörös zavartan, miközben a földre markol –, ...de te legalább viszonzod, amit hallasz. Mármint..., mintha néha... nem szótárból tanultál volna meg beszélni.

A lovas leveszi az árnyékát, de ezzel épp a szőke nőre veti.

– Nézni még szabad. De ha ennél barátságosabban beszélek veled, mindjárt az jön, hogy hogy értem ezt, vagy mért mondtam.

Tudja a fene, vagyis... – magyarázza elmélázva a lovas.

– Tudja a fene – mondja fölcattanva a vörös.

Ekkor a szőke szótlanul föltápászkodik, néhány finom karmozdulattal bemelegít, majd a kocsiból elővesz egy vontatókötelet, a kocsira és a vállaira akasztja. Próbálja elhúzni a kocsit.

– Ideadnád a hajamat!? – kéri a vörös a lovastól – Ott van a hátsó ülésen.

A lovas fölmarkolja a fekete hajkoronát a kocsi hátsó üléséről, a kezében tartja.

Eközben a másik nő már megindul a kocsival, szó nélkül vonatja.

– Gyermekkori emlék? – kérdezi a lovas, nézegeti a hajkoronát.

– Akár a tiéd is lehet. Szeretném tudni, melyik a kedvenc színem? – kérdezi a vörös nő, szempilláját simogatva.

– Ha csak tavaly óta az, nem hiszem, hogy érdekel – mondja egyre engedékenyebben a lovas –, bár...

– Nem is tudom – mondja a vörös, miközben összehajítja a pokrócot, amely alatt középen egy hatalmas nagy lyuk tátong –, lehet, hogy csak ugratnálak, ha azt mondom, hogy a zöld, vagy lila, sárga, vagy ilyesmi.

A vörös még eléri, bedobja a kocsiba a pokrócot. A lovas a térdére próbálja a parókát. A vörös nő a pokróc helyén maradt lyukba mélyen benyúl, megfog egy madzagot, sokáig húzza kifelé. A lovas kezében, mintha látszó lenne, többfelé belenéz, de a távcsó valójában szép színes kaleidoszkóp. A nő lábánál már rengeteg kötél, amelynek végén (végre) egy gőzölgő teás kanna, alatta a kannához kötve, áttetsző nejlóban fehér lepedő.

*

A benzinkutas és az öregasszony az erdőben caplatnak. A benzinkutason – testéhez képest – óriási hátizsák, a kezében óriási füstölgő pipa. Az öregasszony előtte halad, egy nagy bozótvágó karddal aprítja az aljnövényzetet.

– Na, figyelj, a pókok még csak hagyjék, de ha rám mászik egy százlábú, én itt dermedek meg – mondja a benzinkutas.

Közben iszonyú hangok vannak az erdőben, annak ellenére, hogy nappal van.

– Levegőzől, és ez a lényeg – mondja az öregasszony.

– Várj csak – mondja a benzinkutas, és megtorpan.

A benzinkutas nagynehezen, imbolyogva leguggol a hátizsákkal és a pipával, az avart söprögeti. Az avar alatt egy koponyát és egy drótkötél nélküli vasmacsát talál. Föjláll, fogja a vasmacska láncát, mutatja az öregasszonynak.

– Most mondd meg, hova hoztál – mondja a benzinkutas.

Az öregasszony megfordul, legyint egyet a karddal.

– Ne képzelegj! Dobjd el, és gyerünk tovább. Már háromszor lemaradtam a fotózásról.

*

A puszta közepén kis, kétszemélyes sátor áll, veszettül fújja a szél. A sátor bejáratán egy darab meztelen láb lóg ki, a lábujjak közt újságpapír. A sátor mellett marmonkanna, a kanna oldalán egy kutyafej matrica, alatta két keresztbe tett csont. (Mindezt körbejárjuk.)

A sátor előtt megjelenik a kocsit húzó szőke nő, vállán átvette a kötél, keményen, lépésről lépésre „dolgozik” a veszettül fújó szélben, de mégis kecsesen, nem túllépve a nőiesség határán. Kihúzza a kocsit a képből.

A sátorban a golfversenyző és a segédje. A golfversenyző alszik, a segéd kis lámpa mellett állati szöveteket vizsgál egy mikroszkóppal. Aztán kitép a hajából is egy szálat, azt is megnézi. Majd késsel a körméből hasít, a bőreből, azokat is megvizsgálja, látjuk a mikroszkopikus méreteket. Közben némán jár a szája, mintha nagyon magyarázna valamit, vagy mintha értekezést tartana önnön mikroszkopikus voltáról.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A golfversenyző följjed álmából, a segédre néz, kicsit meglegyinti, mint aki figyelmetlen volt. A golfversenyző kiugrik a sátorból. Alulról látja, amint ott áll előtte a bikinis, szőke nő, csipőre tett kézzel, a kezében egy gumicsövet húzogató, aztán a golfversenyző nyakába dobja.

– Most szívni fogsz! A gumicső maga a pokol – mondja a szőke nő.

GONG

A végzet alkonya 5.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A golfversenyző följjed álmából, a segédre néz, kicsit meglegyinti, mint aki figyelmetlen volt. A golfversenyző kiugrik a sátorból. Alulról látja, amint ott áll előtte a bikinis, szőke nő, csipőre tett kézzel, a kezében egy gumicsövet húzogató, aztán a golfversenyző nyakába dobja.

– Most szívni fogsz! A gumicső maga a pokol – mondja a szőke nő.

A segéd leoltja a lámpát a sátorban, és fülel, hallgatózik.

A golfversenyző följjed, leveszi nyakából a gumicsövet, kiegyenesíti, belenéz:

– Nem akarok szentimentális lenni, kisasszony, de ma még nem ettem semmit, és tudja, ha nem a tornarend szerint járok el, szóval... – mondja a golfversenyző.

–...kétszersült, teavajjal? – mondja a szőke nő találgatva.

– Ha ön is golfer versenyző lenne, az más, megkönnyítené a helyzetem, de ha meggondolom, a testfelépítése már fél siker – mondja a golfer versenyző.

A segéd közben tovább fülel, és most megint magyaráz a sátorban, mintha súgni akarna a golfer versenyzőnek.

– Halálosan unom az érdeklődését. Benzin kell. Kanna..., gumicső..., száj..., benzintank... – mondja a szőke nő.

A segéd vetkőzni kezd a sátorban.

– Mintha műtéthez készülődnének, nem igaz? – mondja a golfer versenyző, és lassan, keményen megmarkolja a marmonkannát. A segéd a műtét szó hallatán ijedten abbahagyja a vetkőzést.

*

A vörös nő, mint egy téli szobor bebugyolálva fehér lepelbe, kicsit lekötözve is, lábán görkorcsolya, egy fába kapaszkodik, amely összeköti a lovassal, pontosabban a nyereggel, és mintha vízísíelné, a lovas így vontatja, kényelmesen.

– Lehetne az ég még kékebb – mondja a vörös.

– Elvonná a figyelmedet – mondja a lovas.

– Vagy barnább – mondja a vörös.

– Te, aki színimádó vagy, tudhatnád, hogy nem így megy – mondja a lovas.

– Először érzem magam szobornak. Csoda, hogy összezavarodok. – mondja a vörös nő.

– Ha évekig vontatnálak, előbb-utóbb megszoknád – mondja a lovas.

– Vagy beletörődnék. Este meg reggel. Milyen biztonságban vagyok!? – mondja a vörös jólesően, mintha a mennyországban lenne.

– Az utazás fiatalít – mondja a lovas, és szépen vágta be a kezét.

*

A matróz egy roncsstelepen egy asztalnál ülve fogadja a szkanderozni vágyó ellenfeleket. Az asztaltól néhány méterre fölállítva egy rozsdás, rácsos kapu, amelyen a kéményseprő engedi át az ellenfeleket a megfelelő „nevezési díj” ellenében, amit egy nagy, ezüstös üstben gyűjt össze, közben egy noteszbe jegyzi a nevezésre elfogadott árukat. A matróz és a kéményseprő fején egyaránt mikrofonos fejhallgató, azon beszélnek egymással. Az üst már jócskán tele kacsatokkal.

– Próbáld meg őket légvonalban küldeni, úgy sokkal rövidebb. Mire ideérnek lemerevedek, kezdek elölről föltüzelné magam – mondja a matróz.

– Légvonalban: egy doboz vákumsó – mondja a kéményseprő, bemutatva az éppen érkező tétet.

– Jöhet, de só ne legyen több, kimarja a gyomromat – mondja a matróz.

Az ellenfél átmegy a kapun, leül a matrózzal szemben, a matróz csakhamar leszkanterozza.

– A következőt, légvonalban – mondja a matróz.

– Álkulcskészlet – mondja a kéményseprő.

– Libamáj még nem volt. Ez nem kell – mondja a matróz.

A kéményseprő kitessékeli a sorból az álkulcsost:

– Ne neheztesse, a mester tudja, mit csinál – mondja a kéményseprő az álkulcsosnak.

Az álkulcsos összetörik, egész testével földre rogy, mintha élete nagy lehetőségét szalasztaná el:

– Nem mondtam, nem mondtam elégszer, hogy a kulccsal befürdök! Fogadok, hogy letettem volna – mondja bosszúsan, már-már dühöngve az álkulcsos.

– Fogadjon – mondja a kéményseprő az álkulcsosnak. – Öt liter ecet – mutatja be a kéményseprő az új ellenfél tétjét.

– Legközelebb külön meghívóval kell csinálni – mondja a matróz. – Küldd be, de az ecetet öntsd ki, elég az üveg.

A kövér szivaros férfi, a bányász, az orvos egy domb tetejéről figyelik az egészet, mindegyik kezében egy-egy nagy hal. A képen fejüktől cikcakkban mehetnének lefelé, ama három pár cipőig, amelyek nem rég még a boros hordó mellett álldogáltak

– Sorsdöntő tévedés a részükről, ha azt hiszik, hogy olyan ellenállhatatlanok – mondja a kövér szivarozva.

– Csak gyakorlatilag van esélyük, elméletben már most vesztek – mondja az orvos.

– Csel nem lesz? – mondja a bányász gyermeki kíváncsisággal.

*

Az öregasszony és a benzinkutas egy parasztház udvarára ér, vélhetően az öregasszony háza. A benzinkutason léggömbök, mintha ettől könnyebben járna, szinte szédült-kábultan. Az öregasszonynál fényképezőgép és vaku, veszettül villogtat, siktva tölt a vaku.

– Nem énekelsz. Erre esküdni mertem volna. Soha nem énekelsz. Meddig tart nálad, mire egyszer énekelsz? Megyünk-megyünk, meg se szólalsz, mintha ki lenne öntve a száad sajttal. De ugye nem azt akarod mondani, hogy a szöveget nem tudod! – mondja az öregasszony, miközben bemennek a házba, az öregasszony bevágja az ajtót.

„Egy nyílvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

Az öregasszony kitarja a palettát, vagy széthúzza a függönyt. Az udvarban ott áll a kocsis, benne a szőke nő, mellette a lovas és a szobornak csomagolt vörös nő.

– Megtennéd, hogy bevonalkázod a füzetet, mire visszajövök!? – mondja az öregasszony a benzinkutasnak, és egy üres füzetet nyitva tesz elé.

GONG

A végzet alkonya 6.

„Egy nyílvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

Az öregasszony kitarja a palettát, vagy széthúzza a függönyt. Az udvarban ott áll a kocsis, benne a szőke nő, mellette a lovas és a szobornak csomagolt vörös nő.

– Megtennéd, hogy bevonalkázod a füzetet, mire visszajövök!? – mondja az öregasszony a benzinkutasnak, és egy üres füzetet nyitva tesz elé.

– Megjöttök, mert nem volt más dolguk. Már háromszor késtek el. Ez maguknak a nőiesség – mondja az öregasszony az udvaron

állóknek, csipőre tett kézzel az ajtófélfának támaszkodva, nyakában fényképezőgép.

A lovas a lovon ülve letekeri a szobornak álcázott nőről a madzagot, majd lerántja a leplet.

– Nem hallott róla? Egy ideje minden másképp van, mint ahogy elképzeljük – mondja a lovas.

– Azt látom, le se veszi róluk a szemét, mégse lát semmit – mondja az öregasszony perlekedve.

– Mintha az a maga dolga lenne – mondja a lovas.

– Hagyd már – mondja a vörös a lovasnak –, lehet, hogy vak.

Egy puskadörrenés, a galambok hirtelen csapnak az égre a tetőről, a benzinkutas elrontja a vonalkázást.

*

Egy bár szép fehér mosdójában mossa a kezét a kövér, az orvos és a bányász, nem akar lejönni a kezükről a halszag, újra és újra csap alá tartják a kezüket, szagolgatják, fintorognak. A mosdó háttérében egy férfi félig ülve fekszik a kövön, a kezében egy méretes elefántagyar.

– Gumikesztyűt kellett volna húzni – mondja az orvos.

– Majd eltörte a kezem az a barom – mondja a bányász.

– Elméletben még mindig jók vagyunk – mondja az orvos.

– Itt van egy kis nyugtató – mondja a kövér, és adja nekik a dobozt. Azok merően bámulnak rá. – Majd nem fog idegesíteni, hogy bűdös a kezetek – mondja az orvos.

A férfi megmozdul az elefántaggyarral:

– Elég szép, csak az arca kicsit goromba. Mondtam neki. A hidon elválnak útjaink. Tied a zsák, enyim a zsákmány – mondja a földön ülő csukott szemmel, szorongatva az elefántagyart.

– Majd reggelig megtudja, miről van szó – mondja a kövér, és kijönnek a mosdóból.

Mindhárman egy boxban ülnek. Egy strucctollas, de számárfejmaszkot és kis előkötényt viselő pincérmő lép hozzájuk. Nem szólnak egy szót sem, csak figyelik a pincérmőt, aki hevesen jegyzetel, mutogat a tollával, mintha rendeléne, aztán elmegy. Hátról látjuk: meztelen fenekének jobb, illetve bal partjára fluoreszkáló filccel ez van írva: VÁGÓ-HÍD.

*

A vörös és a szőke nő egy üres istállóban ténfereg, szagolgat mindent, a lovas a sarokban gubbaszt egy kis könyvvel a kezében, olyan otthonos minden. Az öregasszony behoz egy régi, kopott bőröndöt, ledobja középre, kinyitja. Tele rengeteg ruhával. A vörös és szőke a bőröndből kiszedik a ruhákat, próbálgatják, magukhoz mérik őket.

– Némelyik ruhában még szinte benne vagyok. De ne akarjatok rám hasonlítani – mondja az öregasszony.

A lovas a nyitott könyv fölött:

– Ha leírja az életét meg belerakja ezeket a fotókat... Már most olyan más... – mondja a lovas elgondolkodva.

– Nehéz az élot föltámasztani – mondja az öregasszony. – De legalább valami hasonlít. Addig látom..., kinyitom esténként..., és ott leszek..., és fogom... – mondja az öregasszony magában is kételkedve.

– Nehéz lesz megenni..., és ha egy idő után rájön, hogy mégse így volt...? – mondja a lovas.

(Közben a lányok öltöznek. Suhognak a ruhák, szinte érezni az illatukat, nem valami jó illat, régi ruhák, de a lányok feledtetik ezt, mintha velük újra a „jó” illat költözne a ruhákba.)

– Azt is be tudom venni, hogy a csillagok fényét látom, a csillag meg már sehol nincs – mondja az öregasszony.

A lányok elkészültek, mindenfélét pózolnak a régi ruhákban, az öregasszony villog, fényképez.

– Ne hagyja abba, olvasson, ha nem zavarja a fény – mondja az öregasszony.

Az öregasszony fotóz, a lovas olvas.

– A házból négy óra gyalogúton értem az állomásra. Tél volt, váratlanul fogott el, hogy itt hagyjak mindent. Amikor kiértem a ház elé, fáztam, már vissza akartam fordulni. De hamar elveszítettem az irányt, először azt hittem, újra hazafelé tartok, de a házunkat már nem láttam sehol. A hó vakított, szinte mindegy volt, merre is van a vasútállomás. De minden bizonytalannal nehezemre esett volna eltévedni. (A benzinkutas a félig vonalkázott füzetre bukva alszik.) Egy idő után nem tudtam eldönteni, a fagy vagy a ragyogás dermeszti a lábam, vagy valami megérezés, hogy kisiklott a vonat... – olvassa magában a lovas, mély, színes hangokon, arcán a táncoló lányok árnyéka suhog.

*

Éjszaka van. A matróz és a kéményseprő a tűz körül ülnek valami erdőben, már amennyire ketten körbe lehet ülni, a följük hajló ágakon valamilyen kis bajnoki érmek lógnak. Csipesszel bélyegeket nézegetnek, keresik rajtuk a vízjelet. Amin van, azt félre teszik egy dobozba, a többit vissza. A bélyegek közt akad néhány szép nagy bélyegblokk is (nagyobbak, jól láthatóak!).

– Te – mondja a kéményseprő –, biztos, hogy jó csere volt ez?

– Miféle cserére gondolsz – mondja a matróz.

– A bélyegekre – mondja a matróz. – Ha ezek értékesek, nem hiszem, hogy csak úgy elcserélték volna arra a sok kacatra.

– Mi mászt tehetek volna? El kellett cserélniük. Azért mentünk oda, hogy elcseréljük. Nem? – mondja teljes bizonyossággal a matróz.

A kéményseprő fölnéz, mintha félne valamitől, fülel.

„Egy nyílvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

– De ha nekünk nem sikerül elcserélni semmire? – mondja a kéményseprő.

– Ne kezd! Mindent el lehet cserélni. Nem csak az az értékes, amit ellophatnak tőled, mint múltkor a bélyegzőpárnákat... Jól van, ez most egyelőre nem kell senkinek... – mondja a matróz, lezárva az ügyet.

Az erdőből delfinhangok, csivitelés, mormogás hallatszik, hasonló, mint amiket a benzinkutas hallott. Rémulően fülelnek. A matróz egy ezüstös óriáskondért dob a tűzre. Sötét.

GONG

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.“

– De ha nekünk nem sikerül elcserélni semmire? – mondja a kéményseprő.

– Ne kezd! Mindent el lehet cserélni. Nemcsak az az értékes, amit ellophatnak tőled, mint múltkor a bélyegzőpárnákat... Jól van, ez most egyelőre nem kell senkinek... – mondja a matróz lezárva az ügyet.

Az erdőből delfinhangok, csivitelés, mormogás hallatszik, hasonló, mint amiket a benzinkutas hallott. Rémülten fülelnek. A matróz egy ezüstös óriáskondért dob a tűzre. Sötét.

Egy rövid ideig csönd, aztán halkan ugyan, de közvetlen közletről valaki dobolni kezd az üst fenekén.

– Hagyd abba – mondja suttogva, de határozottan a matróz.

– Nem te dobolsz? – kérdezi lélegzetvisszafojtva a kéményseprő.

– Már hogy dobolnék én? Ennyire bízol bennem? Azt hittem, te dobolsz – suttogja a matróz.

– Dobol a halál! Ha lehetne, én inkább fűvósokon... – suttogja torzan a kéményseprő.

– De a te hangod ez egyáltalán? – suttogja a matróz –, még soha nem mondtad a fűvósokat.

– Még soha nem suttogtam. Olyan, mint a halálhörgés – mondja a kéményseprő.

– Ez nem te vagy. De nem fogsz meg. Ma még nem – mondja a matróz, és trappolva, suhogva futásnak ered.

– Várj meg, én vagyok az – mondja a kéményseprő, és váratlanul fölhattintja az arca előtt-alatt az öngyújtóját. Az „üstdobolás” elhallgat.

*

Esőáztatta, lámpáktól csinosan fénylő éjszakai utcán sétál a kövér, az orvos és a bányász. Alakjuk hosszan nyúlik előre.

– Rossz az időztés. Már régen be kellett volna rúgnunk – mondja a kövér tanácsalanel.

– Plusz a gyógyszerek – mondja az orvos.

– Mennyi pénzünk maradt – kérdezi a bányász.

– Még egy évig elég. Vagy kettőig – mondja a kövér zsirosan kacagva, mintha máris felejtene tanácsalanelét.

Mögöttük felzúg egy ponyvás teherautó. Utánuk dőcög.

– Az alvás ellen a legjobb gyógyszer az ébrenlét – mondja az orvos.

– De ha nem alszok, az egyben azt is jelenti, hogy ébren vagyok? – kérdezi a bányász.

– A föld alatt mindegy – mondja a kövér.

– Egyáltalán nem kár egyetlen percért sem. Most aztán éjt nappallá téve láthatjuk. Vagy nem? – mondja az orvos.

– Én még nem tudom. De ha sokáig hallgatlak... – mondja a bányász.

Megáll mellettük a teherautó, a motor leáll, a reflektorok égve maradnak. A fiatal, de idős ruházatú sofőr fűrgén kipattan, megáll, meghajol előttük.

– Este van – mondja szerényen a teherautós –, a legjobb idő arra, hogy garanciák és belátható következmények nélkül jó üzletet kössünk. Nem kérek önkötől lehetetlent – mondja a teherautós, miközben félrehúzza a teherautón a ponyvát. – A zebra. Uraim. Eladó.

A teherautó platóján egy zebra ácsingózik, a fekete csíkok elképesztően olvadnak bele az éjszakába, mintha ott hiányozna az állat. Sőt, a rácsozat is árnékot vet rá, dupla zebra. De lehet, hogy a hecc kedvéért megpróbálhatnánk egy fehér lóval, mozgó csíkokkal.

– Zárva vagyunk – mondja a kövér. – Afrikai állatokat már évek óta nem veszünk.

– Ez csak látszat, uraim, a zebra nem afrikai állat. A zebra ma már mindenütt megtalálható a világban. Én sem Afrikából jövök. Gondolják, ilyen nyugodt lennék, ha Afrikából jönnék. Nem-nem – mondja nagyon higgadtan a teherautós

– Kár beléd a szó, fiam – mondja a kövér.

– Úgy látom, a zebra tetszik, csak velem van bajuk. Verjenek meg nyugodtan..., ha aztán kifizetik a zebrát – mondja a teherautós nyugodt lélekkel, mint akinek egy csöpp vesztelenivalója sincs.

– Megverjük? – kérdezi a bányász.

– De a zebra nem kell – mondja az orvos.

– Jól van – mondja a kövér –, menj el a patikába, hozzál kötszert, jódot, gipszpárnát, aztán majd megegyezünk.

A kövér pénzt ad a teherautósna, aki azt elteszi, majd egy nagy mappát kap elő a kocsiból, feljűk nyűjtja lapozgatva.

– Addig nézzék át a zebrakatalógust. Nincs benne afrikai – mondja a teherautós, és egy kézzel összecsapja a katalógust.

*

A lovas vágat (üget, galoppozik?) a kihalt utcákon, aztán kint megint a pusztaságban, esetleg erdőben. A városon kívül, amerre jár, mindenütt lámpás emberek keresztezik az útját, mintha nagyon keresnének valamit, de róla tudomást sem vesznek.

Egy elhagyott vár romjainál az öregasszony ül a két nő kocsijának motorháztetején, kezében távcső. Könnyedén figyel. A lovas hozzá tart. A megérkezést nem látjuk, egyszerűen csak ott ül a lovas az öregasszony mellett a földön, a ló hátrébb, messzebb.

– Soha nem volt jó kereskedő a fiam. Inkább megverette magát, de semmit nem adott el – mondja az öregasszony, miközben leemel szeméről a látcsövet.

– De nem mondta meg neki, hogy a veréstől nem lesz jobb neki?! – mondja a lovas, inkább nyugtázva, mintsem kérdezve.

– Magányos ember nem való kereskedőnek. A szenvedés nem ösztönöz, a halál meg nem jó tanácsadó – mondja az öregasszony, miközben a kezében egy nagy bútorarab (fotel, vitrines szekrény, pamlag) miniatűr változatát forgatja.

A lovas egy botot fog a kezében, a bot végére „állandóra” rágumizva egy kesztyűt, a kesztyűvel kihúzza a gumit, lő, aztán a földbe dőfi. Odalét látni a kis lámpásokat, ahogy az emberek járják az erdőt.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

– Minden boton találunk kifogást, főleg hogy azzal a bottal bármit is meg lehetne mozdtítani... – sóhajtja a lovas. – Készül valahová?

A háttérből halk motozás zaja, majd közeledő beszéd.

– Nem te, nem hát, persze, de ezt nem nekem kell beadni. Beadni? Nincs ütőképességem, nincs semmim. Most meg az összes ütő, a tokkal együtt... – morfondírozik, nyöszörög a golfversenyző, mögötte a segéd, de csak a marmonkánával, lévén az ütőit eltűntek. Mikor meglátja a lovas és az öregasszonyt, a szavai elakadnak.

A végzet alkonya 8.

„Egy nyílvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

– Minden boton találunk kifogást, főleg hogy azzal a bottal bármit is meg lehetne mozdítani... – sóhajtja a lovas. – Készül valahová? A háttérből halk motozás zaja, majd közeledő beszédé.

– Nem te, nem hát, persze, de ezt nem nekem kell beadni. Beadni? Nincs ütőképességem, nincs semmim. Most meg az összes ütő, a tokkal együtt... – morfondírozik, nyöszörög a golferversenyző, mögötte a segéd, de csak a marmonkannával, lévén az ütői eltűntek. Mikor meglátja a lovast és az öregasszonyt, a szavai elakadnak.

– Pedig ez egy kihalt vidék – mondja az öregasszony a lovasnak a golferversenyző csörtetésére és nyöszörgésére célozva, miközben a golferversenyző fölháborodva bámul rájuk, hogyhogy nem osztoznak az ő nagy bánatában.

– Most sem előbb, mint bármikor. Egy-két ember még nem az élet jele – mondja a lovas az öregasszonynak, mintha csak „húzni” akarná a golferversenyzőt.

– Csak lássák el a saját bajukat. Ha nincsen szolgálád, akkor magad ellen, Uram – mondja a magából kifordult golferversenyző a segédnek. – Minden fényűzésben ott lobog a lámpaoltás szele – mondja a golferversenyző, elővesz egy parittyát, az erdőn sétáló-kereső fényfoltok felé lő, egy lámpa csörömpölve kialszik.

– Maga kiszámíthatóbb, mint egy konyhabútor – mondja az öregasszony, és a golferversenyző mellkasára tűzi a kis széket. Az tátott szájjal, mint egy „szivacs”, bámul.

*

Újra a parasztházban vagyunk, este, lámpavilágnál. A két nő, a vörös és a szőke drámaian felöltözve, selyem kesztyűben esznek egy nagy kerek-ovális asztalnál, virslit mustárral. Az asztalon álló elektromos szamovárból szedik ki a virslit, plusz kis fehér tubusos mustár, a kenyér csomagolt kétszersült. Mindkét nő háttérében a lovast ábrázoló nagy méretű fénykép, amint lovával úszik át „egy” nagy vízen, csak egyikén szemben, a másikon háttal. A benzinkutas az asztalhoz tolt magas fotelben ülve alszik, magához szorítva, mintha macival aludna, egy szép fehér, kitömött sirályt.

– Volt már ételmérgezésed – kérdezi a vörös.

– Egy szőcskétől – mondja a szőke.

– Attól is lehet? – kérdezi a vörös.

– Egy revüműsorban, éjfélkor – mondja a szőke.

– De a szőcske az ilyen kicsi – mutatja csodálkozva a vörös a villára szúrt virslikarikát.

– Belenyomtam egy paradicsomba – mondja a szőke.

– Egy paradicsomba? – csodálkozik a vörös.

– Először dinnyével akartam a számot, de ki bír megenni egy dinnyét – mondja a szőke.

– Ki? – kérdezi a vörös.

– Meg annak az a hátránya, hogy sokáig tart megenni, és soha nem tudod, hogy hol a szőcske. De a paradicsomban hamar megvan, nem kell várakozni, találgatni, hogy megetted-e már a szőcskét. Szóval, a paradicsomnál tudod, mikor, hol tartasz – mondja a szőke.

– És más ételmérgezésed nem volt? – kérdezi a vörös.

– Nem igazán. Akkor se nagyon lehetett eldönteni egyébként, hogy most a szőcskétől vagy a paradicsomtól van – mondja a szőke.

– Mást nem ettél aznap? – kérdezi a vörös.

– Mondták még, hogy van az a szám, ahol egy cipzárat kell lenyelni, de azt nem vállaltam, sok a savam – mondja a szőke.

Az öreg benzinkutas meghorkan a fotelben. Kicsit elúszunk:

Azt álmodja a benzinkutas, hogy ő a lovas, vágat, mint a szélvész. Persze, a benzinkutas kisebb, mint a lovas, ezért olyan, mintha csak a lovas ruhái vágatnának. Mintha egy húr elszakadna: a benzinkutas bent áll egy fűrészporról vastagon felszórt könyvtár aulájában.

– Szabad az olvasójegyet – kéri a könyvtárosnő, mintha sokadszorra látná itt a lovast.

– Még nem iratkoztam be – mondja a benzinkutas félénken.

– Akkor iratkozzon be – biztatja a könyvtárosnő.

A háttérben gyerekek jelennek meg, térden állva könyörögnek a lovasnak: – iratkozz be, iratkozz be...!

– Nem – mondja keményen a benzinkutas-lovas.

A könyvtárosnő mintha tudomást sem venne az egészeiről, bemegy a mosdóba. Megmossa, lehűti az arcát. Kis csipeszt vesz elő, a szemöldökét tépkedi:

– Ébren vagyok, álmodok, ébren vagyok, álmodok...

*

Az orvos áll a zebraketreces teherautó mellett, a ketrecben egy teljesen bepólyált férfi ül a zebra mellett, ennek a férfinak a rácson át méri, számolja az orvos a pulzusát. A bepólyált férfi a rácscok árnyéka miatt ugyanolyan csíkos, mint a zebra.

– És megvan a befutó – mondja az orvos a pulzusra, kalimpálva. – Mehetünk – mondja az orvos, és beugrik a kövér és a bányász mellé a teherautóba.

A motor nem indul, hörög, nem indul.

A kövér ül a kormánynál, a hiábavaló indítások után kényelmesen hátradől:

– Most előzünk meg egy karambolt – mondja a kövér.

*

Egy sűrűn fás árterületen éjszaka a csónakban evez a matróz. A kéményseprő egy himbálódzó viharlámpánál vizsgálhatja a bélyegeket.

– Szerinted meddig maradt a zacskóban az ápolónő – kérdezi a kéményseprő.

– Amúgy is rosszul lát – mondja a matróz.

– De azt tudja, hogy te voltál ott, meg én – mondja a kéményseprő.

– Sok ilyen embert láthatott már a maga módján – mondja a matróz.

Egy lovast ábrázoló bélyeget tart kezében a kéményseprő, a szellő kikapja a kezéből, és a vízbe hajtja.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A kéményseprő úgy tesz, mintha semmi nem történt volna. Aztán mégis a bélyeg után néz.

– A vízjeles bélyegek valóban többet érnek – kérdezi a matróz.

– Izmhúzódás, ez kell a gályarabnak – mondja a matróz, és a vállához kap.

GONG

A végzet alkonya 9.

„Egy nyilvessző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

A kéményseprő úgy tesz, mintha semmi nem történt volna. Aztán mégis a bélyeg után néz.

– A vízjeles bélyegek valóban többet érnek – kérdezi a matróz.

– Izmhúzódás, ez kell a gályarabnak – mondja a matróz, és a vállához kap.

A kéményseprő egy kisebb hordót gurít elő a lába alól.

– Ezt idd meg, ettől jobban leszel – mondja a kéményseprő.

A matróz leteszi az evezőket, kihúzza a dugót, két szélén fogva a szájához emeli a hordót. A hordó alján tüzet okádó sárkányfej, ami így úgy látszik, mintha a matróz feje lenne.

*

A lovas a városban lépked a lovával, hosszú árnyéka előrenyúlik a kövesúton. Körötte alacsony, legfeljebb kétszintes házak, kisvárosi éjjele. A kezében egy kávéházi újságtartón újság, menetközben olvas. Közben egyre hangosabban teniszlabda puffogása hallatszik, nyögésekkel együtt.

Egyszer csak az egyik kapualjból három teniszruhás, de fehér maszkot viselő férfi ugrik elő, kezükben fenyegetőleg szakadt, lógó húrú teniszütő. Körbefogják, a lovas megáll.

– Friss újság – kérdezi az egyik álarcos kötözködve, rekedtes hangon.

– Harmincnyolc évvel ezelőtti kiadás – mondja a lovas.

– Akkor minek olvasod? – kérdezi a másik álarcos.

– Csak a képeket nézem, meg néha a címet. Mintha mai lenne – mondja a lovas.

– Nem fogod kitalálni, miért állítottunk meg – mondja az első álarcos.

– Pénzt akartok – mondja a lovas.

– Nem – mondja az első álarcos.

– A lovamat – mondja a lovas.

– Ugyan – mondja az első álarcos.

– Az újságot? – kérdezi türelmetlenül a lovas.

– Hova gondolsz?! – mondja az első.

– Bármit megkaphattok – mondja a lovas, most már kissé lenyugodva, és kiszáll a nyeregből.

– Nem egészen – mondja a második álarcos, még keményebbre fogva a teniszütőt.

– Ha nem találsz ki magadtól, mit akarunk, akkor nem te vagy a mi emberünk – mondja az első álarcos.

– Pedig szerintem ő a mi emberünk – mondja a harmadik.

– De ha nem találja ki magától, nem megyünk vele semmire – mondja a második álarcos.

– Ez igaz. Csak szeretnénk, ha tudnád, rá kell jönnöd, hogy mit akarunk – mondja az első álarcos.

– Nem lesz elveszett idő – mondja a lovas, már a nyeregben.

Mire a lovas ezt kimondja, már csak a falnak támasztott három szakadt teniszütő áll ott, szakadt fejük fönn, mint három széttépett arc.

*

A bányász vezeti a zebrát, a zebrán a tetőtől talpig bekötözött fiú ül, mögöttük a kövér férfi és az orvos baktat a városkából kivezető éjszakai úton.

– Mennyi időnk van még a napkeltéig? – kérdezi az orvos.

– Néhány óra – mondja a kövér, miközben mellényzsebéből elővesz egy kattintós fedelű órát. Amikor felkattintja, egy pillanatra vakító fényességgel berobban a nap.

– Már egy éve, nem?, mintha hajók nyomát keresnének a tengeren – mondja a kövér harsányan, mintha valami viccet készítené elő.

– Szaga van mindennek, el se tudom tévesztetni – mondja a zebrát vezető bányász, miközben az orrát törölgeti a kantáros kezével.

A távolban föltűnnek a kereső lámpás emberek mozgó fénypontjai.

– Hogy érted ezt a hajókat? – kérdezi az orvos, mintha valami olyan dologról esnék itt szó, ami mintha nem lett volna a tervben.

– Nyugalom – mondja a kövér. – Ha úgy mégy, ahogy egy éve, hogy nem tudod, mi lesz a következő percben, akkor föl is készülsz a meglepetésre, meg nem is, el is tévedtél, meg nem is egészen. Ha nem találsz a vízen a hajót, csak a nyomát, az se jelent többet, csak azt, hogy elkéstél. És mi van akkor? – mondja a kövér tudálékosan.

– Hol látod te azt a hajót? – kérdezi a bányász fürkészve.

– Aha – mondja megnyugodva az orvos –, itt van zebrában.

*

A lovas vágat az éjszakai mezőn. Néha egy-egy pillanatra, mint az óra felkattintásánál berobban a vakító nap.

*

Sok szakállas öregember áll az erdőben egy tisztáson, kezükben égő viharlámpa. A golfversenyző gondolkozva, mint egy

parancsnok, hátra tett kézzel sétálgat előttük oda-vissza.

Az öregasszony meg a segéd a kocsiban ül, az öregasszony a rádió keresőgombján tekerget, szokásos rádióhangok.

A golfversenyző csak sétálgat, gondolkodik a szótlan, lámpás öregek előtt. Egyszer csak megáll, az arcát az égre veti.

„Egy nyílvesző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

Az öregasszony a rádión valami egészen csendes helyet talál. Majd szép lassan elindul a szöveg. Egy nem létező nyelven, lassan, szinte szótagolva, suttogva beszél valaki, miközben a golfversenyző az eget nézi:

– Joáventő merdert, zakauviltor me hof...

GONG

A végzet alkonya 10.

„Egy nyílvesző homályosan sodródó háttér előtt vadul röpül.”

Az öregasszony a rádión valami egészen csendes helyet talál. Majd szép lassan elindul a szöveg. Egy nem létező nyelven, lassan, szinte szótagolva, suttogva beszél valaki, miközben a golfversenyző az eget nézi:

– Joáventő merdert, zakauviltor me hof...

Az öregasszony „az arcába temeti a kezét”, mintha hüppögne, síradozna, aztán csuklik, csukladozik, kicsiket köhög, köhint, végül tüsszent, prüszköl.

A nem létező nyelven beszélő elhallgat.

– Bizonyos frekvenciákra én is allergiás vagyok – mondja a golfversenyző, miközben oldalra néz meredten, meglátja golfzsákját egy bokor alatt, mellette három pár „üres” cipő, beültetve színes virágokkal.

*

Hajnalodik. A lovas egy párába burkolt tóhoz vezeti a lovát. A ló iszik. Kicsit arrébb a lovas megpillant valami furcsát a tiszta vízben, de körötte minden tejfehér a hajnali ködtől. Begázol érte a vízbe, kiemeli: egy méretes, kocka alakú jégtömb, belefagyva egy piros fésű és egy piros keretes zsebtükör. Próbálja úgy forgatni a tükröt, hogy lássa magát benne, de mindent lát, csak magát nem. A jégtömb a hóna alatt, fölül a lóra, baktat tovább. Az úton, amerre halad, vízfolyás nyomai. (Ugye, ebben itt a tükör által totálisan megszimbolizáltuk az önkeresést, az olvadó jégben a telő időt, a haladást, amelynek majd eredményétől függően lesz később haladás.)

*

A vörös és a szőke nő a parasztház előtt ülnek hajnalban egy-egy fonott székekben, közöttük a benzinkutas alszik, a kezében nagy, színes táblás könyv, lábai egy lavórnyi, kéken csillogó vízben, a benzinkutas szájából gumicső vezet a lavórba. Köröttük nyulak szaladgálnak. A vörös nő akváriumot tart a kezében, azt vizsgálgatja, a szőke nő fejére dianézó-készülék van gumizva, sorra cseréli a hajnali fényben látható diákat. Azt látja a diákon, ami előtte van: hajnali táj, majd megjelenik rajta a matróz és a kéményseprő, hozzák magukkal a csónakot és a bélyegalbumokat, amelyek pontosan olyanok, mint amilyet a benzinkutas tart a kezében. A kimerevített képek egyre közelednek, majd az egyik álló kép átvált a valóságba.

– Módszeresen kivárvák a hajnalt – mondja a matróz a kéményseprőnek.

A szőke nő feltolja homlokára a diaolvasót.

– Milyen édesek, mint két vattacukor – mondja a szőke.

– Vigyázz, csónak van náluk! – mondja a vörös gyanakodva-pukkadozva.

A csónak már kissé messzebb, a háttérben.

– Be voltak ígérve ezek a matricák – mondja a matróz a két nő előtt állva.

– Bélyegek – javítja sűgva a kéményseprő, kissé a matróz mögé bújva.

A vörös nő megint kuncogni, majd csendesen pukkadozva röhögni kezd, a nevetéstől patakzik arcán a könny, belecsöpög az akváriumba.

A szőke nő egy tarsolyt csatol le a benzinkutas oldaláról, odadobja a matrózna. A matróz gyorsan leteszi az albumokat, elkapja a tarsolyt. Kinyitja, hol a nőre, hol a tarsolyba néz, amely tele van fogakkal. A kéményseprő is belekukkant, lerakja az albumokat.

– Kártyázni – kuncog magában a vörös –, hát nem?, kártyaadós?, mit veszíthet?, a fogait?

A matróz idegesen, bosszankodva, de tehetetlenül hallgatja-nézi a vörös nőt.

– Ne edd magad, na, a lényeg, hogy megvannak a tejfogaid, ennél nagyobb baj már nem lehet – vigasztalja a kéményseprő a matrózt.

*

Egy hajnali, állatvásári forgatag kellős közepén áll a kövér, az orvos, a bányász és a zebra. Egy alacsony néger férfi és egy magas néger nő – mindketten erős dioptriás, fehér csontkeretes szemüvegben –, vizsgálgatják a zebrát, előlről, hátulról, alánéznek, mintha autó lenne. Mindketten a rádióban hallott halandzsza nyelven beszélnek közben.

– Ezek átlátnak a zebrán – mondja az orvos a kövérnek.

– Biztos betegnek lesz – mondja a kövér.

– Míí? – kérdezi az orvos – Lenyeletik vele?

– Nem, ezzel borogatják – mondja a kövér természetesen.

A bányász a háttérben egy slagcsévélővel letekeri a teherautós zebraárusról a fehér kötést, aki pörögve-forogva kavarog, mint a forgószele, közben mintha recsegne-ropogna az összes csontja, mintha tágulna.

– Azt mondják, hogy az anyámra hasonlítok – zsörtölődik magában a teherautós –, de minek? Fára arany hártját? Vagy fordítva. Ez a legrosszabb. Valamit még eladok, aztán... aztán... aztán...

A két néger szemben áll a kövérral és az orrossal. A férfi elővesz a szájából egy kis ládikát, a nő egy kulcsot.

*

Szintúgy hajnal. A pusztaság közepén áll a golferversenyző, a segéd, az öregasszony és az autó. Az autó benzintankjából kilógó cső a marmonkannába fut. Ruhájukon lobog a szél. A segéd egy fűcsomót vesz ki a zsebéből, lerakja a földre, rá a labdát. Mindannyian a kelő, de még nem látható Nap horizontja felé figyelnek.

A golferversenyző erősen koncentrálni, hunyorít.

Suhint és üt.

– Jaj – mondja egy pillanattal később a golferversenyző, de ez csak egy kis jaj, mintha eszébe jutna egy lényegtelen dolog.

Ekkor villanással berobban az izzó napkorong. Mindenki ott áll, ahol az utolsó jelenetében. A Nap felé kapják a fejüket, amelyek a golfütőhöz hasonlóan suhognak: a vörös, a szőke nő, (a benzinkutas arca: alszik, nem suhog), a matróz, a kéményseprő, a kövér, az orvos, a bányász.

*

A lovas vágat (közelről): a nyakába kötve ring, himbálódzik a fésűs-tükrös jégtábla.

– Jaj – mondja megint a golferversenyző hangja.

A Nap berobban.

A lovas a párálló, izzásra kész pusztaságon át távolodva belevágtat a Napba.

GONG